

Ekerömoderaternas förslag till budget 2024

**Frihet,
Trygghet och
Valfrihet**

En ännu bättre framtid

För Mälaröarna

Innehåll Sammanfattning förslag

2. Förslag till beslut	2
3. En välfärd att lita på	3
4. Ordning och reda i ekonomin	5
5. Arbetslinjen	5
6. Ekerö kommun ska vara socialt hållbart och vara en trygg kommun att åldras i	6
7. Kunskap och trygghet i skolan	7
8. Aktiv fritid, kultur och idrott	8
9. Klimatsmart samhällsutveckling	9
11. Småskalig och hållbar bebyggelse och trafik	10
12. Ökad trygghet	11
13. Ekerö vatten AB – AB Ekerö Bostäder	12
14. Ekonomi	13
14.1 Resultatbudget	16
14.2 Driftbudget	17
14.3 Investeringsbudget	17

2. Förslag till beslut

att kommunfullmäktige tar del av nämndernas verksamhetsplaner och budgetar för 2024.

att kommunfullmäktige beslutar att:

- fastställa utdebitering för 2024 bibehålles som 2023 till 18,95 per skattekrona,
- fastställa verksamhetsplan och budget 2024 enligt förslaget,
- fastställa uppdrag för kommunen, styrelsen och nämnderna för 2024 enligt förslaget,
- fastställa vision, övergripande mål, nämndmål enligt kommunstyrelsens förslag,

- fastställa finansiella mål och ekonomiska ramar, inklusive drift- och investeringsbudget för styrelse och nämnder för 2024 enligt förslaget,
- anta styrregler enligt kommunstyrelsens förslag och uppdra till kommunstyrelsen att vid behov fatta beslut om kompletteringar av styrreglerna under året,
- anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt kommunstyrelsens förslag,
- uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar i jämförelse med beslutade budgetar enligt kommunstyrelsens förslag i oktober 2023,
- uppdra till kommundirektören att utarbeta tidplan och anvisningar för uppföljning 2024 och för budgetarbetet 2024 med inriktning för 2025-2026.
- Ge förvaltningen ett uppdrag att fasförskjuta investeringar om 349 mnkr.
- anta kultur- och fritidsnämndens förslag till ändrad taxa för badhuset,

Finansiella mål och ekonomiska förutsättningar

Utifrån de ekonomiska förutsättningarna samt lagreglerna om god ekonomisk hushållning för kommuner föreslås följande finansiella mål för Ekerö kommun 2023-2025. Skattesatsen ska bibehållas under planeringsperioden och uppgå till 18,95 per skattekrona (År 2022: 19,25 per skattekrona).

Resultat efter balanskrav och synnerliga skäl ska år 2024 minst uppgå till 0,0 mkr För 2024.

Nettoinvesteringar för lokaler och infrastruktur ska inte överstiga 400 mkr I övrigt hänvisas vad gäller ekonomiska förutsättningar till kommunstyrelsens förslag.

3. En välfärd och trygghet att lita på

Vi Ekerömoderater vill fortsätta att utveckla Mälaröarna till en plats där alla är trygga, kan utvecklas och känna frihet under hela livet. Mälaröarna erbjuder en hög livskvalitet. Våra öar ska fortsätta vara en plats för välmående för alla under hela livet, nu och i framtiden.

Men vi är inte nöjda. Mälaröarna kan bli ännu bättre. Med ledorden frihet, trygghet och hållbarhet vill vi fortsätta att ta ansvar för och utveckla hela Ekerö kommun. Vi vill fortsätta ta ansvar för en god ekonomi. Det ger oss möjligheten att möta invånarnas behov, samtidigt som vi inte ska ta ut mer skatt än nödvändigt.

Vi vill utveckla Mälaröarna genom att våga se problem och agera, men också genom att vara lyhörda för våra invånares behov, oro och åsikter. Vi har höga ambitioner. Vi ska ha landets bästa skolor. Vi ska motverka otrygghet i alla former och återskapa den civila beredskapen. Vi ska också bli en av länets bästa klimatkommuner och en av de mest företagervänliga i Sverige.

Efter många år av borgerligt styre står Ekerö kommun på en stabil och god ekonomisk grund. Vi har överskott i kommunens finanser och rejäla skyddsvallar och sparat i ladorna för att klara de svåra år som stundar. Vi har styrt kommunen genom finanskriser, flyktingkris och pandemi för att nämna några utmaningar utan att ha skickat notan till skattebetalarna.

Dessa förutsättningar skapar resurser som kan användas för att utveckla servicen till Ekeröborna. Nu har vi moderater gått i opposition men vi kommer fortsatt att värna Ekeröbornas bästa, Mälardalens hållbara utveckling och i varje läge kritisera vänsterstyret när det inte sätter invånarna i första rummet.

Ekerö ska ha en välfärd att lita på. Krig, inflation och högre räntor gör det nödvändigt att prioritera välfärdens kärna. Skolan ska vara en plats för kunskap och ordning. Arbetslinjen ska alltid trumfa bidragslinjen. Omsorgen ska vara trygg för den som inte klarar sig på egen hand. Vi står på Ekeröbornas sida.

Det är med dessa utgångspunkter som Moderaterna vill förvalta vår kommun när vi står inför tuffa år. Trots det överskott vi byggt upp i goda tider väljer nu vänsterstyret att i sämsta tänkbara ekonomiska läge höja skatten.

Våra Ekeröbor som kämpar med högre matpriser, dyra elräkningar och stigande boräntor ska få ännu mindre marginaler. Den av vänsterstyret föreslagna skattehöjningen på 27 öre och den skattehöjning som vänsterstyret i regionen presenterar kommer att tillsammans med höjda taxor och avgifter kommer att kosta en normalfamilj på Ekerö cirka 14 000 kronor mer per år. Vi moderater på Ekerö vill på alla sätt minska de bördor som våra kommuninnevånare får bära. I stället för att prioritera det viktigaste skickas notan till skattebetalarna. Vår väg är en annan. Vi lovar inte allt till alla, men vi håller vad vi lovar. Kommunen ska utvecklas i den takt som skattebetalarna och kommunens finanser orkar med. Steg för steg förstärker vi viktiga välfärdsverksamheter.

Det är i skolan vi formar och bygger framtiden barnen är vår viktigaste investering för framtiden. Därför är vår första prioritet att höja skolpengen i syfte att stärka kunskapsuppdraget i enlighet med liggande förslag. Inte med engångsinsatser utan uthålligt. En uppräknad skolpeng möjliggör färre antal elever per klass i syfte att öka studieron, stärka lärarnas auktoritet och höja undervisningskvaliteten. Även i förskolan finns behov av mindre grupper, särskilt bland de yngre barnen.

Det kräver att vi förbättrar rekrytering och fortbildning av medarbetare. Vi vill att föräldrar som behöver stöd i sitt föräldraskap får det tidigt. Det leder till en bättre uppväxt för fler barn och förebygger sociala problem. Likaså är det av största vikt att elevhälsan får de resurser som krävs för det fortsatta arbetet med att minska psykisk ohälsa bland våra unga.

4. Ordning och reda i ekonomin

Tack vare ett borgerligt styre har Ekerö länge haft en stark ekonomi och ett lågt utanförskap. En stark arbetslinje och starka finanser gör att Ekerö kunde sänka skatten. Det gör det mer lönsamt att arbeta och Ekerö attraktivt att flytta till.

När vi utvecklar Ekerö kommun med bostäder, arbetsplatser och kollektivtrafik blir vår kommun än mer attraktiv. Ekeröborna lever dock i en av världens dyraste storstadsregioner. Det gör att de ekonomiska marginalerna är små för många. När priserna nu stiger på mat, el, bränsle och boende ska politiken inte göra livet svårare.

Vi moderater motsätter oss därför den skattehöjning som föreslås av S, C, KD, L och MP. Vi vill hellre att fler är med och betalar en låg skatt än att färre tvingas betala en hög. I stället för att ta politiskt ansvar för välfärden överförs kommunens ekonomiska risker på medborgarna. Är det något de senaste årens kriser har lärt oss så är det att det offentliga behöver ekonomiska marginaler. Ekerö kommun har under åren och moderat styre byggt upp skyddsvallar och sparat i ladorna.

Med en sådan buffert kan man ett enstaka år fortsätta utveckla verksamheterna utan att höja skatten. Så fort ekonomin tillåter bör dock Ekerö kommun återgå till det fastställda budgetmål om två procent som säkerställer långsiktig hållbarhet i kommunens ekonomi.

Den nya borgerliga regeringen har föraviserat förstärkta generella statsbidrag till kommunerna. Något som ytterligare understryker det förhastade i att föreslå en skattehöjning. Vi har valt att inte ta in dessa ökningarna i tabellerna då den ännu inte är slutligt fastställd och beslutad av riksdagen. Om och när de pengarna blir tillgängliga är vår uppfattning att de kan och bör användas till att ytterligare förstärka prioriteringarna ovan och att återgå till det överskottsmål som vi tillfälligt sänkt.

5. Arbetslinjen - Jobb före bidrag

För att fler ska komma i arbete krävs fler och växande företag. Det är genom fler jobb som vi kan hjälpa Ekeröborna till ett arbete. Därför är det viktigt att vi värnar om Ekerö som en kommun som uppmuntrar företagande.

I Ekerö gäller jobb före bidrag; den som kan jobba ska jobba. Det är det som är arbetslinjen för oss moderater. Vi tror att alla människor växer när de kan försörja sig själva och forma sina egna liv. Att få vara en del av ett sammanhang och bidra till samhället skapar sammanhållning och meningsfullhet. Det är grunden för ett hållbart samhälle. En hållbarhet i alla aspekter.

Vi tror på "Solnamodellen" där det tidigare borgerliga styret i Solna stad kom att bli en förebild både i Sverige och i Europa. Varje år går allt fler från bidrag till jobb och Solna är särskilt bra på att få ungdomar och utrikes födda i arbete. Vi vill också vara en kommun som jobbar systematiskt mot bidragsfusk, gör hembesök där det krävs och ställer krav på de som söker bidrag att leta arbete. Genom att ställa krav kan vi hjälpa dem som behöver jobb i stället för att låta utanförskap och segregation bita sig fast.

6. Ekerö kommun ska vara socialt hållbart och vara en trygg kommun att åldras i.

Social omsorg är en viktig och högprioriterad del i välfärdens kärna. Mälaröarna ska vara en plats för livskvalitet för alla under hela livet. Oavsett vilka förutsättningar du har, ska du ha möjlighet att utvecklas, kunna leva så självständigt som möjligt och känna dig trygg. Det ska finnas ett skyddsnet för alla människor, i alla åldrar och i alla livssituationer, men också en möjlighet att hitta vägar att bidra och vara en del i ett meningsfullt sammanhang.

Våra äldre som byggt upp vårt samhälle förtjänar den största respekt och omtanke. Vi har idag en hög kvalitet i vår äldreomsorg, men inte heller här låter vi oss nöjas utan vi vill bli ännu bättre. Fler insatser kan göras för att våra seniora invånare ska få ett tryggt liv, en aktiv fritid och en större frihet i val av boende. Många som levt hela eller större delen av sitt liv på Mälaröarna vill gärna bo kvar här som äldre, medan en del flyttar hit efter pensionen. Det är viktigt att det finns förutsättningar för att leva ett meningsfullt liv här även som senior. Vi moderater stödjer föreningsliv som riktar sig särskilt till äldre och bryter ofrivillig ensamhet.

Valfrihet ska vara en rättighet inom alla de verksamheter där det är möjligt. Det är ett stort ansvar för både kommunen, utföraren, personalen, brukaren och den anhörigas. Det kräver en tydlighet i var ansvaret ligger och täta uppföljningar för att säkerställa att ansvar tas fullt ut. Kvalitet ska genomsyra varje möte mellan socialförvaltningens medarbetare och invånare så att varje skattekrona används optimalt för medborgarnas bästa.

Tryggheten ska fortsatt säkerställas i alla våra verksamheter. Det innefattar ekonomisk och social trygghet liksom olika trygghetsskapande åtgärder bland annat genom digitalisering och AI inom hemtjänst och äldreomsorg.

Tidig upptäckt och tidiga åtgärder är avgörande för ett fullgott liv för barn, unga och unga vuxna med ökad risk för ohälsa och socioekonomisk problematik. Barnets delaktighet är en förutsättning för det. Den som står i kontakt med Socialförvaltningen ska genom egen delaktighet kunna påverka sin situation och sitt liv med de stöd som finns tillgängliga och är aktuella.

Socialförvaltningen behöver fortsatt effektivisera verksamheten genom nya arbetsätt och digitala tjänster. Digitalisering är ett viktigt medel för att hantera den stora demografiska utmaningen för kommande år, både kompetensmässigt och ekonomiskt. Digitalisering och artificiell kompetens kommer att genomsyra hela vårt samhälle vilket leder till att välfärdstjänster och arbetsmarknad kommer att påverkas på en rad olika sätt. Den digitala samhällsutvecklingen ställer nya krav på kommuner att stärka sin innovativa förmåga för att kunna motsvara de behov och önskemål som befolkningen efterfrågar samtidigt som rättssäkerhet, personlig integritet och övriga lagkrav ska efterlevas. Digitala verktyg ska bidra till trygghet och tillgänglighet inom vård och omsorg, ge möjlighet att möta de enskilda individuella behov av stöd och bidra till bibehållen självständighet så långt det är möjligt. En möjlighet att på ett integritetssäkert sätt få det stöd individen behöver i sin dagliga livsföring.

7. Kunskap och trygghet i skolan

I dag är Ekeröungdomarnas betyg i årskurs nio bland de högsta i Sverige och ungdomsarbetslösheten bland de lägsta. Det är vi stolta över. Men vi behöver fortsatt jobba för att stärka elevernas lärande, förbättra skolresultaten och den upplevda tryggheten. Barn och ungdomar förtjänar en bra start i livet och alla ska ges samma livschanser. Därför ska Ekerö erbjuda en bra utbildning och se till att ungdomar har lätt att få sitt första jobb. För att successivt stärka kunskapsuppdraget föreslår vi en extra uppräknings av skolpengen med två procent för kommande år. En långvarig insats har större förutsättningar att leda till framgång än tillfälliga tillskott. Valfriheten måste bevaras och utvecklas och Ekerömoderaterna värnar det fria skolvalet.

Elever ska under hela sin skolgång möta kunniga lärare som arbetar utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Kvalitet är grunden för att alla elever ska klara skolan på bästa sätt utifrån sina förutsättningar. Man ska vara trygg i förskolan och skolan, både under lektionerna och på rasterna. Alla barn är olika och vi ska erbjuda möjligheten att välja en skola som passar så bra som möjligt, en liten eller stor, privat eller kommunal eller utifrån pedagogisk inriktning.

Att tidigt upptäcka tendenser till omfattande frånvaro, mobbning, dyslexi och NPF ger oss möjligheter att anpassa bemötande och undervisning för att alla ska klara skolan med minst godkänt i alla ämnen. Motiverade rektorer och lärare sprider engagemang och hjälper eleverna att bli motiverade. Motiverade elever klarar skolan bättre och skapar en bättre arbetsmiljö och tryggare skola.

Förskola och pedagogisk omsorg formar barnets uppväxt och har en mycket viktig roll i barnets liv. De är också centrala för att vårdnadshavare ska kunna arbeta. Varken förskolan eller den pedagogiska omsorgen kan ersätta den trygghet som barnets familj erbjuder men har en viktig roll i att stärka barnets förmåga till empati och omtanke.

Elevhälsan har vi precis satsat på för att minska långtidsfrånvaro och psykisk ohälsa bland barnen. Vi ser tyvärr en oroväckande ökning av detta. Vi ser minskade barnkullar i såväl förskolor som i de lägre skolklasserna. Anledningen är minskad inflyttning till kommunen. Det är framför allt i de mindre skolorna som elevunderlaget minskar, men även i Ekerö tätort. Ekerö Strands förskola står klar, men det finns inte underlag för att fylla byggnaden med barn. För att utnyttja en fin lokal med ett bra läge, skulle lokalen kunna hyras ut tills nya boende om några år flyttar in i Ekerö Strand. Rätt hyresgäst skulle till och med kunna generera intäkter till kommunen

8. Aktiv fritid, kultur och idrott

Hälsa och livskvalitet är nära förknippat med ett rikt utbud av aktiviteter, idrott och kultur för alla åldrar. Vi Ekerömoderater vill värna om det stora utbud av aktiviteter som finns redan idag och göra det tillgängligt för fler. Vi vill också göra fler satsningar; både i kommunal regi och genom att stimulera initiativ som tas av invånarna och andra aktörer som vill satsa i kommunen.

Kommunen har en viktig uppgift i att tillsammans med föreningslivet erbjuda en aktiv fritid så att barn och ungdomar får en innehållsrik uppväxt. Men det handlar också om ett möta särskilda behov hos unga och fånga upp hemmasittare. I Ekerö kommun finns ett brett utbud av idrottsföreningar och anläggningar. Det möjliggör en meningsfull fritid för ett stort antal av Ekerös ungdomar. Många föreningar bidrar till en bättre kommun genom sin ungdomsverksamhet men också genom nattvandringar och andra aktiviteter. Idrott och rörelse är inte bara roligt utan viktigt. Det främjar barns hälsa och deras sociala utveckling. Samt förebygger övervikt, psykisk ohälsa och andra folkhälsosjukdomar. Vi Ekerömoderater anser att vi inte ska investera i infrastruktur för idrott och kultur utan att först förankra denna med invånare, expertis och föreningsliv både gällande placering och utformning utifrån kommunens översiktsplan och med Förbifart Stockholm i beaktande.

Här är våra prioriteringar i budgeten:

- Underlätta för privata initiativ inom kultur och fritid genom snabbare service och tillståndsgivning.
- Göra det lättare för alla att använda kommunens lokaler med ett gemensamt bokningssystem.
- Öka satsningen på Kulturskolan.
- Planera för fler idrottsanläggningar i hela kommunen samt förbättra befintliga men fasförskjut investeringarna för kommande budgetår.
- Utveckla idrottscentrum i Svanhagen/Färingsö i samarbete med föreningslivet och med samfinansiering med näringslivet.

9. Klimatsmart samhällsutveckling

Att bo i Ekerö innebär att ha glädje av närhet till grönområden, parker och ett rikt friluftsliv. På Mäläröarna finns ett genuint engagemang och intresse för en hållbar livsstil. För oss Ekerömoderater är det viktigt att skapa förutsättningar för en klimatomfattigt hållbar framtid för Ekerö kommun. Vi har tagit stora kliv framåt den senaste mandatperioden men vi behöver göra mer. Vi vill ligga i framkant bland Stockholms kranskommuner när det gäller miljö och klimatarbete.

Här är våra prioriteringar:

- Minska de kommunala koldioxidutsläppen.
- Påbörja miljöcertifiering av kommunens samtliga fastigheter under mandatperioden.
- Utredda möjligheterna att komplettera nuvarande energiförsörjning med mindre anläggningar för nya och koldioxidneutrala energislag i Ekerö kommun. Moderaterna vill värna vår fossilfria och stabila elproduktion, samt lägga grunden för nästa generations kärnkraft.
- Minska utsläppen från fordonstrafiken genom att underlätta för elbilsanvändning, kollektivt resande, samåkning och cykling.
- Bibehålla friheten som egen bil innebär men stimulera utbyte till elbil bl.a. genom möjliggörandet av fler laddstolpar/laddnätverk.
- Underlätta för företag och initiativ som har fokus på hållbar utveckling.
- Fortsätta utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppsnätet i tätorter och i glesbygd använda moderna enskilda avlopp eller gemensamma bioreningsverk.
- Prioritera närodlat/producerad mat i skola, äldreomsorg och annan kommunal verksamhet inom given ram.

10. Småskalig och hållbar bebyggelse

Vi vill värna om den unika naturen, småstadskänslan invid villastadsbebyggelsen och närheten till storstaden som gör det så attraktivt att bo på Mälardöarna. Nybyggnationen ska vara långsiktigt hållbar. Den ska utvecklas i takt med serviceutbud och trafiksituation, anpassas efter natur och befintlig bebyggelse samt ta hänsyn till invånarnas behov och önskemål. Alla delar i kommunen ska utvecklas varsamt och efter sina olika villkor. Ekerö kommun ska inte vara en plats för höghuskomplex.

Utifrån våra prioriteringar vill vi lägga stor vikt på estetik och hållbarhet i utvecklingen av Ekerö kommun. Bygga nya Ekerö centrum som en småskalig lantlig småstadskärna med vindlande gator, generöst butiksutbud och många platser att mötas på. Stenhamra centrum vill vi utvecklas till ett attraktivt småskaligt centrum med liv och rörelse och ett utbud som möter invånarnas behov av handel och verksamheter. Underlätta för nybyggnation och tillbyggnation genom enklare och snabbare bygglovshandläggning. Bygga olika typer av boenden med olika typer av upplåtelseformer med tyngd på ägande; för livets alla faser och utifrån olika ekonomiska förutsättningar.

Kommunen ska kunna köpa och äga mark och genom god detaljplanering och markanvisningar styra utbyggnaden efter invånarnas behov. Något vi Ekerömoderater har fått in i Stadsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan. Vi vill också möjliggöra ökat småhusbyggande utanför detaljplanerat område. Det är viktigt att möjliggöra för människor utanför detaljplanerat område att få förverkliga drömmar och tankar. I allt för hög grad har kommunen satt upp hinder för detta. Vatten och avlopp har framförts som problem och att man "snart" ska detaljplanera området. Begreppet snart kan i många fall handla om 30 - 40 år. Vi Moderater vill göra något åt detta.

Med minskade investeringsvolymerna kommer kostnadssidan att minska. Vi föreslår även ett förändrat arbetssätt med detaljplaner och bygglovshantering utanför detaljplanerat område.

Vår åtgärdsplan för 2024 är följande:

Att ta bort pågående kommunala detaljplaner som "somnat in" och lätta upp byggreglerna i dessa områden.

Att prioritera exploatörsdrivna detaljplaner.

Att se över riktlinjer för byggnation utanför detaljplanerat område vad det gäller generationsboenden, tillbyggnader, Attefallshus, avstyckningar

Att utarbeta nya direktiv och riktlinjer som möjliggör anläggande av miljövänliga minireningsverk i områden som inte lämpar sig för kommunalt VA

Att vid all planering av vatten och avlopp beakta att Vatten respektive Avlopp är två separata tjänster som har olika anläggningsteknik och kostnadsbild och därför skall behandlas som två separata beslut.

Att gångtunneln vid nya Ekebyhovsskolan blir verklighet. Den är viktig för en god framkomlighet och trafiksäkerhet. Den måste göras nu för att det inte ska bli alldeles för dyrt och krångligt när skolan är klar.

Det är viktigt att trafikmiljön fungerar för alla, såväl de gående, cyklister som motorfordon. I den planering som sker avseende Ekerö och Stenhamra centrum är det viktigt med en tillgänglighet för alla oavsett om man går, cyklar åker buss eller bil. Våra centralorter är till för alla våra invånare inte bara till för dem som bor i centrum. I skissartade planer som föreligger avseende centrumutvecklingen har inte kollektivtrafik och biltrafik tillräckligt beaktats. För att rätta till detta föreslår vi moderater följande:

Att kommunen anskaffar mark för anläggande av infartsparkeringar i anslutning till centralorterna som möjliggör en smidig övergång till kollektivtrafik i Stenhamra och Ekerö centrum

Att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en trafikplan för hela kommunen.

Att volymen på infartsparkeringar genom tillskotten ökar med 500 platser

Att parkeringstalet i nybyggnation i centralorterna sätts till ett och att placeringen av dessa p-platser sker så att de ökar tillgängligheten till kommunens centra gynnar alla kommuninnevånare och näringslivet

Att skapa en bättre tillgänglighet för personer med funktionsvariationer som saknar parkeringstillstånd och som behöver komma till kommunens centralorter

Att kommunens styrdokument och riktlinjer omarbetas för att bättre harmonisera kommuninnevånarnas behov

Att Ekerömoderaterna i början av nästa år kommer att presentera en samhällsbyggnadsplan för utveckling av Ekerö tätort, södra Färingsö och landsbygden med fokus på Adelsö/Munsö

Vi anser vidare att den gång- och cykelvägar samt laddinfrastruktur som initierats, redan 2024 måste tas upp för ställningstagande. Detta till skillnad till Vänsterstyrets hantering av denna viktiga fråga.

11. Ökad trygghet

Kriminalitet och otrygghet är ett stort problem i Sverige. Även om brottsligheten på Mälardalen är bland den lägsta i länet är den upplevda otryggheten ett problem. Därför behövs utökade satsningar för att både förebygga och motverka brott. Kommunen, polismyndigheten och andra myndigheter behöver fortsatt samarbeta för att skapa ett nätverk runt personer som är på väg in ett utanförskap. Vi vill också möjliggöra för ett ökat engagemang hos föräldrar, grannar och andra samhällsaktörer att bidra. Tillsammans skapar vi ett tryggare samhälle.

Våra invånare ska känna sig trygga på väg hem från vänner, i kollektivtrafiken eller på en kvällspromenad. I ett jämställt land ska inte var tredje kvinna behöva vara rädd för att gå ut på kvällen. Ekerös viktigaste bidrag är att vara bäst på att bryta utanförskap, segregation och

att hjälpa människor in i samhället. Vägen in i samhället ska alltid vara kortare än vägen ut. Vi förebygger brottslighet genom arbetslinjen. När fler har ett jobb att gå till minskar utanförskap och segregation och därmed undanröjs grunden för kriminalitet.

Det lyckas vi bland annat med genom en bra skola, ett brett utbud av fritidsverksamhet och genom att det är lätt att få ett jobb. För tio år sedan var antalet dödsskjutningar bland de lägsta i EU. Nu är Sverige värst drabbat. Vi måste bryta den utvecklingen. Tyvärr har den tidigare regeringen låtit den organiserade brottsligheten få fäste i Sverige och det kommer att ta tid att bryta utvecklingen. I grunden handlar det om fler poliser, hårdare straff och bättre möjligheter för polisen att få fram bevis.

Här är våra prioriteringar:

- Återupprätta en polisstation i Ekerö centrum
- Möjliggöra för ordningsvakter med ny LOV3-ansökan.
- Nolltolerans mot drogförsäljning och langning
- Öka satsningarna på trygga mötesplatser för unga genom samarbeten, fler fältassistenter och bilburna trygghetsvärdar.
- Ge alla tonårsföräldrar ett "Trygghetspaket" för ökat föräldraengagemang och lättillgängligt stöd om och när det behövs.
- Ansöka om tillstånd att sätta upp fler trygghetskameror i tätortsnära bebyggelser.
- Utbildningar på skolor och arbetsplatser för att fler ska kunna upptäcka och ge stöd till drabbade av våld i nära relationer och hedersbrott.
- Utveckla samarbetet med föreningsliv, socialtjänst, skola, kyrka och polis för att tidigt fånga "unga på glid".
- Skapa fler trygga gångvägar genom ökad belysning.

12. Ekerö vatten AB – AB Ekerö Bostäder

Roslagsvattens uppdrag handlar om att skapa en hållbar och sund samhällsutveckling. I snabbt växande regioner är det viktigt att den grundläggande infrastrukturen med vatten, avlopp och avfallshanteringen fungerar och byggs ut både med hänsyn till naturen, den känsliga havsmiljön och människorna som bor här. Roslagsvatten ser till att 130 000 människor får rent dricksvatten varje dag. De bygger ut och underhåller ledningsnäten så att det håller lång tid framöver och de renar det använda avloppsvattnet. De är verksamma i Österåkers kommun, Vaxholms stad, Knivsta kommun, Vallentuna kommun och Ekerö kommun, Österåker och Vaxholm. Varje delägande kommun har en styrelse. I Ekerö kommun är det Ekerö vatten AB som är kommunens VA huvudman.

Ekerömoderatens utgångspunkt för budget 2024 innebär följande punkter för genomförande:

Att avfallsdelen skall styras från Ekerövatten AB:s styrelse.

Att Ekerövatten AB är VA huvudman och beslutar om var och när kommunalt VA skall tillämpas. Detta görs med beslut om Verksamhetsområden, som inte hör ihop med kommunens beslut om detaljplaner. Detta innebär att det är Ekerövatten AB som beslutar om VA-planer och inte att kommunens detaljplaner.

Att landsbygden inte ska vänta på detaljplaner för att få bygga enskilt/gemensamma VA-lösningar. Moderna minimeringsverk är både billigare & bättre än kommunala större reningsverk.

Att exploatörsdrivna detaljplaner kan omfatta upp till tjugofem till trettio hushåll utan krav på kommunalt VA. Detta gäller särskilt norra Munsö med Sjöängsbyn, och Sättra gård på Adelsö.

Att kommunalt VA måste ta över gamla gemensamhetsanläggningar enligt §6 i VA-lagen, som nu för Lunda på Lovö, är inget hot. Vid övertagande blir deras befintliga gemensamma enskilda reningsverk ett kommunalt litet reningsverk. Ekerövatten AB har redan sex sådana, som inte är kopplade till Ekebyhovs reningsverk. Senast är nybyggnationen av Kungsberga Reningsverk, som kommer klara hela norra Färingsö och ersätta det gamla övertagna enskilda reningsverket Stavsborg. Vid övertagande av enskilda gemensamma reningsverk, så kommer det inte belasta VA-kollektivet, eftersom de nyanslutna måste betala nyanslutningsavgifter och sen bruksavgifter som för alla i kommunala VA-kollektivet.

AB Ekerö Bostäder

I vänsterstyrets budget intar de kommunala bolagen en mycket undanskymd plats och roll. För oss moderater är alla kommunala funktioner viktiga. Ekerö Bostäder intar här en särställning och är viktig del i samhällsbyggandet för att åstadkomma det samhälle som våra kommuninnevånare vill ha. Vi vill därför ge såväl bolaget som kommunens förvaltning i uppdrag att identifiera och utveckla samordningsområden som genererar synergieffekter och effektivitetsvinster. Vi moderater kommer att återkomma kring detta i samband med att vi framgent presenterar förslag på nya ägardirektiv för bolagen.

13. Ekonomi

Kommunens egna kapital

Det egna kapitalet i kommunen uppgår till 921 mkr. Till detta kan läggas ca 1 miljard i övervärden i Ekerö Bostäders bostadsbestånd. Det egna kapitalet kan beskrivas som kommunens förmögenhet. Det egna kapitalet har kontinuerligt ökat under de senaste 18 åren av moderat styre. Således är kommunen väl rustad att möta finansiella störningar och konjunktursvängningar. Under perioden 2020 till 2022 ökade det egna kapitalet med 300 mkr. En reserv som nu kan användas för att möta hög inflation och kraftigt ökade pensionskostnader.

I nedanstående tabell framgår det egna kapitalets och resultatutjämningsreservens utveckling.

Tkr	2018	2019	2020	2021	2022
Eget kapital	605 834	622 212	733 994	833 001	921 374
Varav RUR	60 300	60 300	69 300	76 300	89 400

Ekerö kommun har inom ramen för det egna kapitalet "öronmärkt" 89,4 mnkr i RUR (resultatutjämningsreserv). Regelverk finns om på vilket sätt den kan disponeras, det ska ske restriktivt. Men i enlighet med vad som framgår i regelverket är situationen just sådan att en disponering kan göras för att "överbrygga" tillfälliga extrema kostnadstoppar. Inflationens inverkan på prisbasbeloppets utveckling och den därmed direkta merkostnaden – utöver normalinflation – av 2024 års pensionskostnad mm utgör ett tydligt exempel på tillfällig extrem kostnad. Vi moderater föreslår därför att resultatutjämningsreserven används i 2024 års budget för att undvika att föra över kostnaderna på skattebetalarna vilket det regerande vänsterstyret gör i såväl kommun som region/landsting.

Skatteintäkter

Skatteintäkter och generella bidrag ska finansiera verksamhetens kostnader, räntekostnader och ska vara högre än kostnaderna. Avgörande för intäktbeloppets storlek är tillväxten i rikets skatteunderlag, hur mycket staten tillför av generella statsbidrag, kommunens egen befolkningsutveckling och den kommunala skattesatsen. I statsbudgeten har kommunerna för år 2024 fått ökade generella statsbidrag. Det bidrar till finansieringen av 2024 års kostnader. Samtidigt förutsågs att den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i kommer att bli mer utdragen. Vår regering följer utvecklingen och är väl förtrogen med utvecklingen i kommuner och regioner. Utformningen av statsbidrag för åren 2025 och 2026 är ännu inte presenterade men kommer bidra till finansieringen av planåren.

Moderaterna väljer att ha oförändrad skatt dvs 18,95 SEK.

Ekerö har hitintills i år haft en svagare befolkningsutveckling. Enligt budget 2023 skulle antalet innevånare 1 november vara 29 270. I Vänsterstyrets budget är antalet nedjusterat till 29 120. Nedjusteringen medför ett skattebortfall på ca 9 miljoner kronor. Vår bedömning är att nedjusteringen är allt för stor och motsvarar ca 10 öre i skattehöjning

Investeringsvolym

De i budgetunderlaget/Vänsterstyrets budget indikerar en alldeles för hög investeringsnivå. Dels kommer de finansiella kostnaderna kraftigt öka dels så kommer allt för hög upplåning att ske på för kort tid i ett läge då räntenivåerna är mycket höga. Det finns en naturlig förklaring till att de stora byggbolagen har bromsat in sina byggaktiviteter, en åtgärd som även bör gälla kommunens agerande.

Vi moderater vill därför ge förvaltningen ett uppdrag att fas förskjuta investeringarna av lokaler och infrastruktur enligt nedanstående tabell.

	2024	2025	2026	2027	2028
Moderat budget	400 000	400 000	400 000	475 000	629 890
Vänsterstyrets budget	575 650	575 700	398 540	474 500	280 500
Skillnad	-175 650	-175 700	+1 460	+500	+349 390

Fasförskjutningen kommer att skapa en bättre ekonomi för kommunen och möjliggöra att påbörjade aktiviteter kan slutföras. En koncentration på färre objekt medför också kortsiktigt att ej balansgilla kostnader inte behöver belasta planeringsperioden.

Skillnaden mellan den moderata budgeten och vänsterstyrets budget.

Den av vänsterstyret föreslagna skattehöjningen är helt onödig vilket framgår med all tydlighet i nedanstående tabell. Genom att beakta att budgeten bygger på befolkningsuppgifter som inte är bekräftade och genom avvakta/senarelägga ej påbörjade byggprojekt och investeringar skapas ett bättre utgångsläge för kommunen men även för kommunens innevånarens privatekonomi. Den av vänsterstyret föreslagna skattehöjningen på 27 öre och den skattehöjning som vänsterstyret i regionen presenterar kommer att tillsammans med höjda taxor och avgifter komma att kosta en normalfamilj på Ekerö ca 14.000 kronor. Till detta skall adderas höga boräntor och dyra matkassar. Vi moderater på Ekerö vill på alla sätt minska de bördor som våra kommuninnevånare får bära.

	År 2024	År 2024	
	Moderaterna	Vänsterstyret	
Tjänstemannaförslag	-114 847	-114 847	
Skattehöjning	0	26 865	
Antal innevånare skatteint.	4 500	0	1
Politiska åtgärder enl. Vänsterstyret	17 630	17 630	2
Minskad ram Stadsbyggnad	10 000		
Minskad resurs detaljplaner	5 000		
Balanskravsjusteringar	-1 448	-1 448	
Disponering av RUR	79 165	71 800	
Årets balanskravsresultat	0	0	

- 1) Antalet innevånare som ligger till grund för gällande skattemodell grundar sig på förhållandet den 1 november 2023. I det fall gjord uppskattning eventuellt har överskattats kan ytterligare disponering av RUR för att uppnå ett noll-resultat.
- 2) Sidan 18 i Vänsterstyrets budget.

14.1 Resultatbudget

Resultaträkning Förslag budget 2024

Tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	394 916	348 489	356 000	353 600
Verksamhetens kostnader	-2 155 002	-2 195 446	-2 244 304	-2 324 737
Avskrivningar	-87 481	-97 370	-95 500	-100 225
Verksamhetens nettokostnader	-1 847 567	-1 944 327	-1 983 804	-2 071 362
Skatteintäkter	1 753 882	1 857 605	1 878 784	1 890 345
Generella statsbidrag och utjämn.	190 277	127 595	148 061	174 460
Verksamhetens resultat	96 592	40 873	43 041	-6 557
Finansiella intäkter	3 424	2 900	5 630	5 000
Finansiella kostnader	-11 643	-41 800	-53 350	-76 160
Resultat efter finansiella poster	88 373	1 973	-4 679	-77 717
Årets resultat	88 373	1 973	-4 679	-77 717
Balanskravsjusteringar		1 448	1 926	1 448
Årets resultat enligt balanskravsjusteringar		525	-6 605	-79 165
Disponering RUR		0	6 605	79 165
Årets balanskravsresultat		525	0	0

14.2 Driftbudget

Verksamhetens kostnader budget 2024 - budgetramar per nämnd och kommunstyrelsen i sammanfattning

(tkr nett0)	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
<i>Kommunstyrelse</i>				
KS- Kommunstyrelseförvaltn & smarta satsn	-110 932	-118 425	-119 925	-122 428
KS-Stadsbyggnadsförvaltning	-75 775	-62 480	-85 880	-75 365
KS- Brandförsvär	-26 340	-27 040	-27 041	-27 362
KS- Resurs detaljplaner	-15 158	-9 000	-9 000	-9 000
KS- Medlemsavgifter	-1 708	-1 790	-1 756	-1 860
KS- Gem avräkningskonton	-10 587	-48 800	-48 400	-49 600
KS- Budgetmarginal	-3 100			
KS – Exploatering	-12 269	25 920	-10 568	12 000
KS – Fastighetsförsäljningar	-4 614	1 448	1 926	1 448
Barn- och utbildningsnämnd	-930 989	-973 650	-962 650	-1 015 589
Socialnämnd	-554 165	-601 605	-589 105	-639 043
Kultur- och fritidsnämnd	-71 781	-96 180	-96 479	-108 493
Byggnadsnämnd	-6 436	-7 980	-10 580	-7 655
Miljönämnd	-4 760	-4 340	-4 340	-4 350
Central politisk organisation	-13 130	-16 285	-16 285	-16 400
Valnämnd	-2 545	-40	-40	-3 210
Revision	-1 020	-1 130	-1 230	-1 200
Överförmyndare	-2 257	-2 950	-2 450	-3 255
S:a Verksamhetens nettokostnad	-1 847 567	-1 944 327	-1 983 804	-2 071 362

14.3 Investeringsbudget lokaler och infrastruktur

Investeringsbudget i sammanfattning

tkr netto	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Lokaler och infrastruktur					
KS - Fastighetsenheten	483 750	362 800	254 600	204 000	37 000
KS- Tekniska enheten	28 100	30 300	22 340	16 900	16 400
KS- Tekniska enheten, avfall	2 000	18 000			
KS - Exploateringsprojekt	28 300	57 500	11 000		
KS - Markinköp	12 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Kommunstyrelsen		80 000	20 000		30 000
Barn- och utbildningsnämnden	200	10 000	6 000	4 000	43 000
Socialnämnden	200	300	300	300	300
Kultur- och fritidsnämnden	21 100	9 800	77 300	242 300	144 300
Uppdrag fasförskjutning	-175 650	-175 700	1 460	500	349 390
S:a lokaler och infrastruktur	400 000	400 000	400 000	475 000	627 390